

KLAGANDE

[REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen i Östergötlands län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens beslut den 28 augusti 2019, dnr 218-3856-19

SAKEN

Licenstagning för älgjakt enligt jaktlagen (1987:259)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet delvis och ändrar det överklagade beslutet på så sätt att licenstagning för licensområde 05-80-08-020-A för jaktåret 2019/2020 ska uppgå till en vuxen älg (hondjur) och två älgkalvar.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet i övrigt.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen i Östergötlands län (länsstyrelsen) beslutade den 28 augusti 2019 om tillstånd till licensjakt efter älg inom licensområden i Östergötlands län. Licensområde 05-80-08-020-A (Hovetorps Egendom) tilldelades genom beslutet två älgkalvar.

[REDACTED] yrkar att tilldelningen för området ska utökas till en vuxen älg och två kalvar, alternativt två vuxna älgar och två kalvar och anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Den beslutade tilldelningen är orimlig i förhållande till området storlek om totalt 1 250 ha med ca 900 ha produktiv skogsmark, generellt gynnsam klövviltsbiotop och aktuellt skogsbruk. Enligt skogsbrukets planering väntas för närvarande 15 hektar på

att planteras, det finns ca 30 hektar nyplanteringar på avverkningar som genomförts de senaste tre åren förutom nu pågående avverkningar initierade av angrepp av granbarkborre och som beräknas omfatta ca 10 hektar. För att minska framtida angrepp av granbarkborre och skapa underlag för en mer kvalitetsinriktad virkesproduktion planeras mer långsiktig ståndortsanpassad återplantering av tall som enbart i närtid kan omfatta ca 10 ha. De 30 ha ungskog som är yngre än fyra år består inte uteslutande av tall. Att i detalj redogöra för den faktiska mängden växande tallplantor är omöjligt. Skogsförvaltningens planering syftar i korthet till att avveckla granbestånd och på en tioårsperiod kunna ersätta 20 procent av den produktiva skogsmarken med tall. Länsstyrelsens syn är att älgstammens täthet, fodertillgång och skadenivå inom olika geografiska områden tydligt ska avspeglade sig i avskjutningen. Det är svårt att tolka skrivningen ur ett viltskadeperspektiv när det gäller växande skog. Skadekänsligheten inom skogsbruket varierar i motsats till jordbruket inom betydligt längre tidscykler där mycket kort-siktiga licenstilldelningar inte ger någon som helst möjlighet att förebygga framtida skador på växande skog. Skador som uppstått lokalt kan heller inte repareras i efterhand utan omfattande och kostsamma åtgärder. Av kontinuerliga observationer och statistiska noteringar av allt klövvilt under en lång tidsperiod har kunnat konstateras att närvaron av älg inom området inte är helt statisk. Kalvavskjutningen har minskat drastiskt de senaste tio åren. Statistiskt kan det konstateras att vuxna, kalvavförande hondjur har varit mycket underrepresenterade i de löpande observationerna under flera år. Länsstyrelsens rekommendation talar för att älgbeståndet på sikt kommer att utarmas. Skogsbruket kräver att långsiktigt kunna ha någon form av förutsägbarhet och möjlighet att utifrån faktiska lokala förhållanden genom jakt kunna förebygga skador. Beslutet är kortsiktigt och det saknas insikt i lokala förhållanden vilket gör att jakträttshavaren inte ges möjlighet att långsiktigt kunna påverka beståndet av skadegörande vilt, vilket också gör att det saknas möjlighet att över tid skydda skogen i samband med nödvändiga förändringar mot ett sundare och mer ståndortsanpassat skogsbruk.

Möjligheten att vid behov kunna ta bort djur för att minska eller förebygga skador är en direkt nödvändighet för skogsförvaltningen och dess långsiktiga planering. De modeller för viltförvaltning och älgförvaltning som arbetats fram de senaste åren är inte ändamålsenliga. När och var skador uppstår kan inte förutses. Skogsbruket har, från planteringen en skadekänslig period om minst ett decennium, och det vore rimligare och mer lönsamt att använda sig av flerårslicenser.

Länsstyrelsen medger att området kan tilldelas en extra älg i form av ett vuxet djur, ett hondjur. Länsstyrelsen skriver bl.a. följande. Det framgår av överklagandet och yttrandet att det föreligger risk för omfattande betesskador på ungskog och Länsstyrelsen motsätter sig därför inte att man tilldelar en extra vuxen älg. Då man historiskt sett har haft en väldigt hög andel tjur i avskjutningen och att anledningen till överklagandet är risken för betesskador på skog bör den eventuellt extra tilldelningen utgöras av ett hondjur. Detta för att uppnå en bättre könsfördelning i avskjutningen samt att jakt efter reproduktiva hondjur är den effektivaste metoden för att sänka nästkommande års älgtäthet och betestryck i området.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Aktuella bestämmelser m.m.

Av 33 § jaktlagen framgår att jakt efter älg får ske efter licens från länsstyrelsen och inom ett område som länsstyrelsen har registrerat (licensområde).

Av 3 § jaktförordningen (1987:905) framgår bl.a. att i ett län där det förekommer älg ska länsstyrelsen besluta om att inrätta älgförvaltningsområden.

Av 3 d § jaktförordningen framgår bl.a. att för ett älgförvaltningsområde ska länsstyrelsen inrätta en älgförvaltningsgrupp. Älgförvaltningsgruppen ska upprätta en älgförvaltningsplan för området. Planen ska godkännas av länsstyrelsen.

Enligt 43 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7), här efter föreskrifterna, beslutar länsstyrelsen årligen hur stor avskjutningen får vara inom licensområdet efter förslag från älgförvaltningsgruppen.

Av 45 § föreskrifterna framgår bl.a. att länsstyrelsen i sitt beslut ska ange det antal älgar som får fällas utifrån fastställda riktlinjer avseende areal samt att tilldelningen ska grundas på älgförvaltningsplanen.

Förvaltningsrättens bedömning

För det aktuella älgförvaltningsområdet har det upprättats en övergripande älgförvaltningsplan. Av älgförvaltningsplanen framgår arealkrav för tilldelningen av älg. Arealkravet för tilldelning av en älgkalv är 300 ha och för en vuxen älg 1 400 ha. Det framgår vidare bl.a. att målsättningen är fler kalvar än vuxna djur i avskjutningen samt fler hondjur än tjurar i avskjutningen. Det har inte framkommit att länsstyrelsens beslut om att godkänna älgförvaltningsplanen har överklagats.

Den tilldelning länsstyrelsen har beslutat om, dvs. två älgkalvar, motsvarar en areal om 600 ha. Licensområdet har en areal om 1 250 ha. Länsstyrelsen har i yttrande till förvaltningsrätten medgett att licensområdet kan tilldelas ytterligare ett djur, en vuxen älg i form av ett hondjur. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att det finns skäl för att öka tilldelningen till området med ett ytterligare djur, ett vuxet hondjur, men att det i övrigt, med hänsyn till älgförvaltningsplanen, inte har framkommit skäl för att besluta

om ytterligare tilldelning utöver detta. Tilldelningen överstiger därmed vad som med hänsyn till arealkravet kan medges. Med hänsyn till beräknad fördelning mellan avskjutningen av hon- och handjur i älgförvaltningsplanen och med beaktande av vad som framförts om betesskador, anser förvaltningsrätten inte att det finns skäl att göra en annan bedömning än att det extra tilldelade vuxna djuret ska vara ett hondjur. Överklagandet ska därmed delvis bifallas på så sätt att licensområde 05-80-08-020-A (Hovetorps egendom) ska tilldelas ytterligare en älg, ett vuxet djur, hondjur. Överklagandet ska i övrigt avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

[Redacted signature]

Förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien [Redacted].